

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Житомирської області щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Житомирської області в II кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Житомирської області у II кварталі 2021 року свідчать, що респонденти продовжують очікувати скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні в наступні 12 місяців, водночас високо оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств. Очікується нижча інфляція. Девальваційні очікування послабилися.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні нижчими темпами: баланс відповідей – «мінус» 7.7% (найнижча оцінка серед регіонів) (у попередньому кварталі – «мінус» 15.4%) (графік 1). У цілому по Україні респонденти очікують зростання обсягів виробництва товарів і послуг (баланс відповідей – 15.9%);
- зростання цін на споживчі товари та послуги нижчими темпами: 61.5% респондентів очікують, що інфляція не перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 53.8%), у цілому по Україні – 54.2%. **Головним чинником інфляції** респонденти продовжують називати витрати на виробництво (відзначили 76.9% респондентів) (графік 2);
- уповільнення девальвації національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікують 61.5% респондентів області (у попередньому кварталі – 84.6%), у цілому по Україні – 63.6%;
- поліпшення фінансово-економічного стану: баланс відповідей – 33.3% (найвищі очікування серед регіонів) (у попередньому кварталі – 38.5%) (таблиця), у цілому по Україні – 18.3%;
- збільшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції нижчими темпами: баланс відповідей – 7.7% (у I кварталі 2021 року – 23.1%), у цілому по Україні – 21.0%;
- зростання інвестиційних видатків як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – 16.7% та 33.3% відповідно (у попередньому кварталі – 23.1% та 30.8% відповідно). У цілому по Україні – 6.4% та 16.9% відповідно;
- зростання кількості працівників на своїх підприємствах: баланс відповідей – 15.4% (у попередньому кварталі – 7.7%) (графік 4). У цілому по Україні прогнозується незначне скорочення кількості працівників – «мінус» 1.0%;
- зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства, високими темпами: баланси відповідей – 84.6% та 66.7% відповідно (у попередньому кварталі – 84.6% та 69.2% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва більше впливатимуть ціни на енергоносії, сировину і матеріали (графік 7);
- уповільнення зростання витрат на одиницю продукції: баланс відповідей – 69.2% (у I кварталі 2021 року – 76.9%). Водночас очікується прискорення зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника: баланс відповідей –75.0% (у попередньому опитуванні – 66.7%) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають занадто високі ціни на сировину та матеріали (вплив чинника посилюється порівняно з попереднім опитуванням), а також енергоносії (графік 5).

Посилились очікування щодо зростання потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. Оцінки щодо жорсткості умов доступу до банківських кредитів знизилися (графік 9). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти назвали занадто високі ставки за кредитами та надмірні вимоги до застави (графік 10).

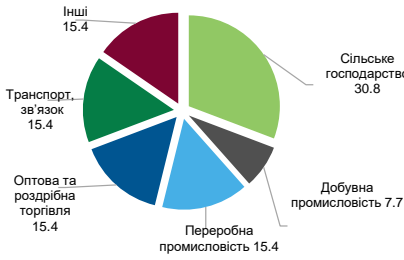
Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

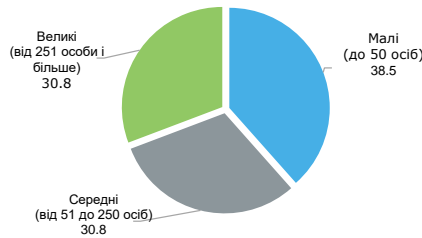
- поточний фінансово-економічний стан підприємств поганий: баланс відповідей – «мінус» 7.7% (у попередньому кварталі – 0.0%) (графік 3). У цілому по Україні фінансово-економічний стан підприємств добрий: баланс відповідей – 6.0%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 11.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 16.7%);
- підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей: баланс відповідей – 23.1% (у попередньому кварталі – 16.7%).

Паспорт вибірки^{1,2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

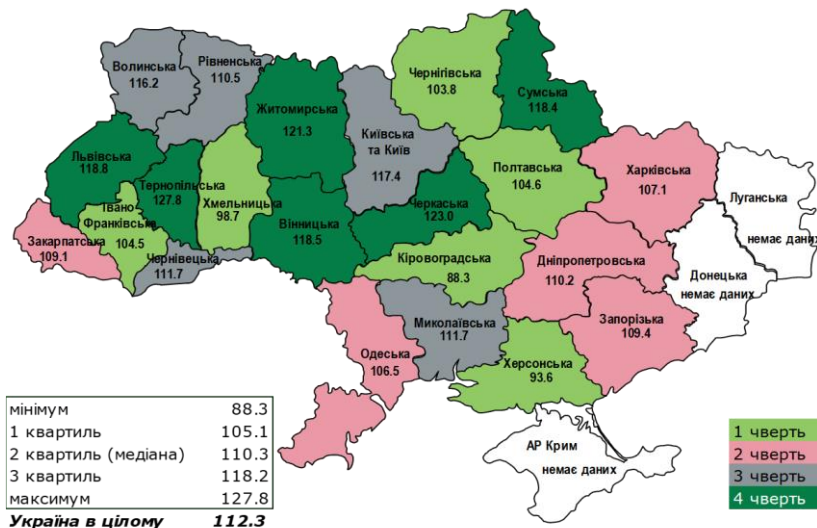

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 05 травня – 27 травня 2021 року;
- опитано всього 13 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Житомирської області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	25.0	7.1	0.0	38.5	33.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	46.2	23.1	-7.1	23.1	7.7
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	30.0	9.1	14.3	23.1	16.7
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	27.3	25.0	30.8	30.8	33.3
кількості працівників	0.0	-7.1	-7.1	7.7	15.4

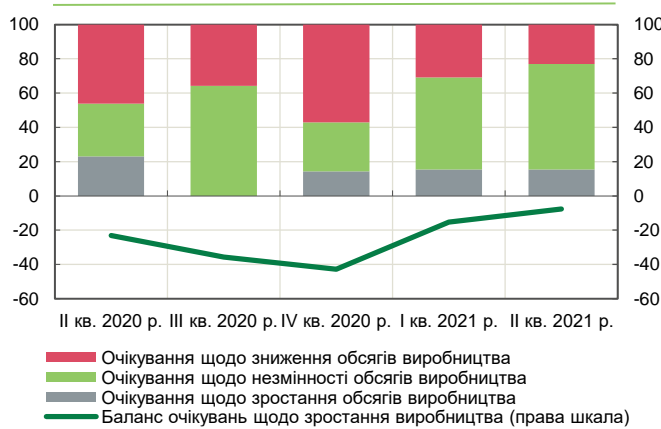
¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань (ІДО) – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

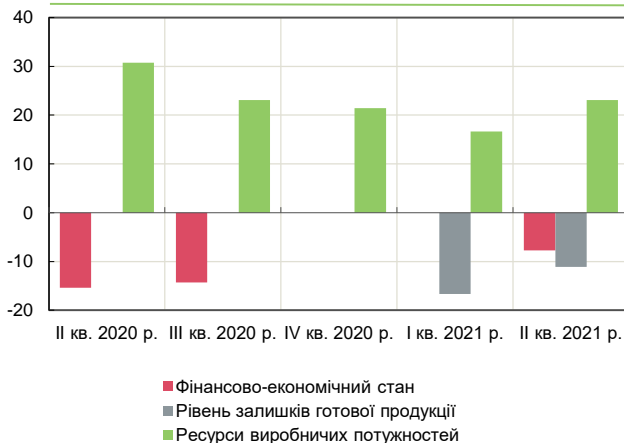
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

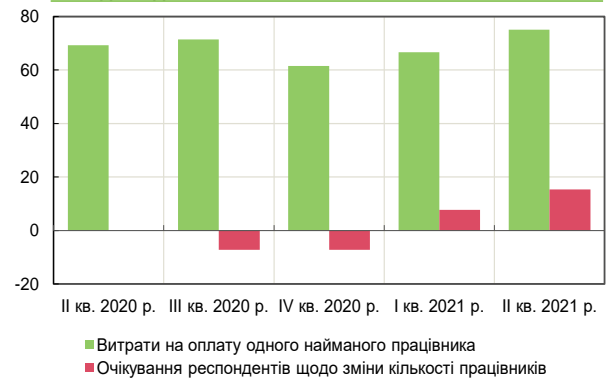
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

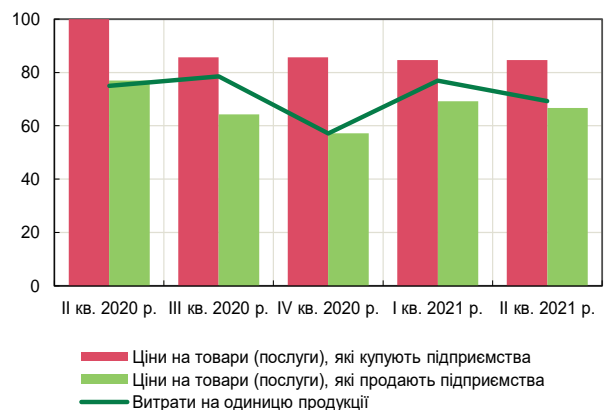
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

